

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

JULES VERNE

CELE CINCI SUTE DE MILIOANE ALE BEGUMEI

204

PREȚUL 1 LEU

★★★★★

JULES VERNE

CELE CINCI SUTE DE MILIOANE ALE BEGUMEI

*****

Traducere şi note de
ION HOBANA

DINTRE POVESTIRILE CONCURSULUI:

KARL BÖHM
R.D.G.

REPORTAJ DIN ANUL 1990

În romîneşte de
EUSEBIU CAMILAR şi IUDIT COMAN

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"
EDITATĂ DE REVISTA
ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ
Anul IX — Nr. 204 — 15 mai 1963

CELE CINCI SUTE DE MILIOANE ALE BEGUMEI

(REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE)

Doctorul francez François Sarrasin se pomenește moștenitor al „celor cinci sute de milioane ale Begumei". Împotriva nădejdilor ușuratice ale fiului său Octave, el hotărăște să închine această avere fabuloasă științei, umanității, progresului.

Doctorul Sarrasin vrea să construiască un oraș-model, France-Ville, eliberat de mizeria materială și spirituală a orașelor capitaliste. Și pornește la înfăptuirea acestui plan grandios, cu toate că — datorită mașinațiilor unui jurist englez — jumătate din moștenire încape pe mîna profesorului german Schultze, șovin și rasist înrăit. Acesta construiește și el un oraș — mai curînd o uzină fortificată, botezată Stahlstadt (Cetatea Oțelului) și menită să furnizeze tunuri amatorilor de războaie și să vină de hac orașului-model.

Pentru a afla ce pune la cale Schultze, tînărul inginer alsacian Marcel Bruckmann, prieten apropiat al familiei Sarrasin, pătrunde în Cetatea Oțelului sub înfățișarea unui muncitor care caută de lucru.

Dînd dovadă de sîrguință și pricepere, el ajunge să lucreze direct cu Schultze Astfel izbutește să afle în ce constă primejdia care pîndește France-Ville-ul : un tun uriaș e ațintit asupra orașului. Dar aflarea secretului echivalează cu o sinucidere. Schultze pronunță sentința de condamnare la moarte și-l încredințează pe Marcel pazei călăilor săi.

Marcel reușește să evadeze. Între timp, cei din France-Ville află și ei de atacul pe care-l pregătește Schultze, fără să știe însă în ce constă exact pericolul.

Capitolul XII

Consiliul

Ura Regelui Oțelului față de opera doctorului Sarrasin nu era un secret pentru nimeni. Se știa că venise să înalțe cetate contra cetate. Dar de aici pînă la a te năpusti asupra unui oraș pașnic și a-l distruge printr-o lovitură de forță s-ar fi putut crede că e o distanță bunicică. Totuși articolul din *New York Herald* era limpede. Corespondenții acestui mare jurnal ghiciseră planurile lui Herr Schultze și, după cum scriau, nu era nici un ceas de pierdut !

Cîteva clipe, demnul doctor rămase fără grai. Ca orice om cinstit, refuza pe cît putea să creadă în existența răului. I se părea imposibil să se poată împinge perversitatea pînă la a distruge, fără motiv sau din pură fanfaronadă, un oraș care era, într-un fel, o proprietate comună a umanității.

— Și cînd te gîndești că media mortalității va fi anul acesta numai de unu și un sfert la sută ! exclamă el, cu naivitate. Cînd te gîndești că n-avem nici un băiat de zece

ani care să nu știe să citească și că de la întemeierea orașului nu s-a produs nici o crimă și nici un furt ! Cum să crezi că există barbari care vor să nimicească de la început o experiență atît de reușită ? Nu ! Nu pot să admit că un chimist, un savant, fie el de o sută de ori german, ar fi capabil de așa ceva !

Trebuiră totuși să țină seama de mărturia unui ziar devotat operei doctorului și să acționeze fără întîrziere. După primul moment de descurajare, recăpătîndu-și stăpînirea de sine, doctorul Sarrasin se adresă prietenilor săi :

— Domnilor, sînteți membri ai Consiliului cetățenesc și aveți, ca și mine, datoria de a lua toate măsurile necesare pentru salvarea orașului. Ce trebuie să facem în primul rînd ?

— Există vreo posibilitate de a aranja lucrurile ? spuse domnul Lentz. Putem evita războiul în mod onorabil ?

— Imposibil, replică Octave. Este evident că Herr Schultze îl vrea cu orice preț. Ura lui nu ne va face concesii !

— Fie ! exclamă doctorul. O să facem în așa fel încît să-i putem răspunde. Ce crezi, colonele, există vreun mijloc de a rezista tunurilor Stahlstadtului ?

— Orice forță umană poate fi combătută în mod eficient de o altă forță umană, răspunse colonelul Hendon. Nu trebuie însă să ne gîndim că ne putem apăra cu aceleași mijloace și cu aceleași arme de care se va sluji Herr Schultze pentru a ne ataca. Construcția unor mașini de război capabile să rivalizeze cu ale sale ne-ar cere un timp foarte îndelungat și nici nu știu dacă am reuși să le fabricăm, ținînd seama că ne lipsesc atelierele speciale. N-avem deci decît o șansă de salvare : să împiedicăm inamicul să ajungă pînă la noi și să nu ne lăsăm impresurați.

— Am să convoc imediat consiliul, spuse doctorul Sarrasin și-și conduse oaspeții în cabinetul său de lucru.

Era o încăpere mobilată simplu, cu trei pereți acoperiți de rafturi cu cărți, în timp ce al patrulea avea, dedesubtul cîtorva tablouri și obiecte de artă, un rînd de deschizături numerotate, asemănătoare unor cornete acustice.

— Grație telefonului, adăugă el, putem ține consiliul rămînînd fiecare acasă la el.

Doctorul atinse butonul unei sonerii care se auzi, în același timp, în casele tuturor membrilor consiliului. În mai puțin de trei minute, cuvîntul „prezent“ ! sosit pe firele de comunicație anunță că ședința consiliului a început.

— Ședința e deschisă... Dau cuvîntul onorabilului meu prieten colonelul Hendon pentru a vă face o comunicare extrem de gravă.

Colonelul trecu în fața telefonului și, după ce citi articolul din *New York Herald*, ceru să se ia de îndată primele măsuri.

Abia sfîrșise, cînd numărul 6 îi puse o întrebare :

— Crede oare colonelul că ne putem apăra în cazul în care mijloacele pe care se bizuie pentru a opri inamicul să ajungă aici ar da greș ?

Colonelul Hendon răspunse afirmativ. Întrebarea și răspunsul parveniseră instantaneu fiecăruia dintre membrii invizibili ai consiliului, ca și explicațiile dinaintea lor.

Numărul 7 îl întrebă de cît timp dispuneau, după părerea lui, ca să se pregătească.

Colonelul nu știa, dar trebuiau să acționeze ca și cum atacul ar fi avut loc peste două săptămîni.

Numărul 2 :

— Să așteptăm atacul sau e preferabil să-l prevenim ?

— Trebuie să facem totul pentru a-l preveni și, dacă sîntem amenințați cu o debarcare, să scufundăm navele lui Herr Schultze cu torpilele noastre.

La această propunere, doctorul Sarrasin se oferi să-i întrunească pe cei mai distinși chimiști și pe cei mai experimentați ofițeri de artilerie pentru a le încredința sarcina de a examina proiectele colonelului Hendon.

O întrebare a numărului 1 :

— Care este suma necesară pentru a începe imediat lucrările de apărare ?

— Ar trebui să dispunem de cincisprezece-douăzeci de milioane de dolari.

Numărul 4 :

— Propun să convocăm imediat adunarea generală a cetățenilor.

Președintele Sarrasin :

— Pun la vot propunerea.

Două sunete de gong în fiecare telefon anunțară că propunerea fusese adoptată în unanimitate.

Consiliul durase mai puțin de optsprezece minute și nu deranjase pe nimeni.

Adunarea generală fu convocată printr-un mijloc la fel de simplu și aproape la fel de expeditiv. Abia comunicase doctorul Sarrasin primăriei, tot telefonic, hotărîrea consiliului, că un joc de clopote electric se puse în mișcare în vîrful fiecăreia dintre coloanele așezate la cele două sute optzeci de răspîntii ale orașului. Deasupra acestor coloane, acele orologiilor electrice se opriseră la opt și jumătate : ora convocării.

Avertizați de acest apel zgomotos, care se prelungi mai mult de un sfert de ceas, locuitorii se grăbiră să iasă sau să-și ridice ochii spre cadranul cel mai apropiat și, constatînd că o datorie patriotică îi chema la hala municipală, porniră într-acolo.

În mai puțin de patruzeci și cinci de minute, adunarea era întrunită. Doctorul Sarrasin se și afla la locul de cinste, înconjurat de întregul consiliu. La picioarele tribunei, colonelul Hendon aștepta să i se dea cuvîntul.

Cea mai mare parte a cetățenilor cunoșteau vestea care provocase mitingul. Stenografiate în mod automat de telefonul primăriei, dezbaterile consiliului fuseseră comunicate imediat ziarelor, care publicaseră o ediție specială, afișată pretutindeni.

Hala municipală era o imensă construcție cu acoperiș de sticlă, în care aerul circula liber și unde lumina se revărsa în valuri dintr-un brîu de lămpi îmbrățișînd contururile bolții.

Mulțimea stătea în picioare, liniștită, tăcută. Chipurile erau vesele. Sănătatea deplină, obișnuința unei vieți active și armonioase, conștiința propriei forțe îl așezau pe fiecare deasupra emoției dezordonate a spaimei sau a mîniei.

Președintele abia atinsese clopoțelul, la opt și jumătate fix, și se lăsă o tăcere adîncă.

Colonelul urcă la tribună.

Într-un limbaj sobru și puternic, fără podoabe inutile și fără pretenții oratorice — limbajul oamenilor care, știind ce au de spus, își exprimă ideile cu limpezime pentru că le înțeleg bine —, el aminti ura inveterată a lui Herr Schultze împotriva Franței, împotriva lui Sarrasin și a operei sale, pregătirile formidabile anunțate de *New York Herald* și menite să distrugă France-Ville și pe locuitorii săi.

Trebuiau să aleagă cea mai bună cale de urmat. Destui oameni lipsiți de curaj și de patriotism ar prefera poate să cedeze terenul, să-i lase pe agresori să pună stăpînire pe noua patrie. Dar colonelul era sigur că asemenea propuneri becisnice n-ar găsi nici un ecou printre concetățenii săi. Oamenii care știuseră să înțeleagă măreția scopului urmărit de fondatorii cetății-model, oamenii care știuseră să-i accepte legile erau în mod necesar inteligenți și inimoși. Reprezentanți sinceri și militanți ai progresului, ei vor face totul pentru a salva acest oraș neasemuit, monument glorios al artei de a îmbunătăți soarta omului! Datoria lor era deci de a-și da viața pentru cauza pe care o reprezentau!

Această perorație fu primită cu o uriașă salvă de aplauze.

Mai mulți oratori susținură moțiunea colonelului Hendon.

Fu acceptată apoi propunerea doctorului Sarrasin, care arătă necesitatea de a se constitui imediat un Consiliu al apărării, însărcinat să ia măsuri urgente, păstrînd secretul indispensabil operațiilor militare.

În timpul ședinței, unul dintre membrii Consiliului cetățenesc sugeră necesitatea de a se vota un credit provizoriu de cinci milioane de dolari destinat primelor lucrări. Toate mîinile se ridicară pentru a ratifica această măsură.

La ora zece și douăzeci și cinci de minute, mitingul se terminase și locuitorii orașului, alegîndu-și șefii, erau gata să se retragă, cînd se produse un incident neașteptat.

Eliberată cu o clipă mai înainte, tribuna fusese ocupată de un necunoscut avînd cel mai straniu aspect cu putință.

Acest om apăruse ca prin farmec. Figura lui energică purta semnele unei teribile surescitări, dar atitudinea îi era calmă și hotărîtă. Hainele pe jumătate lipite de trup și încă murdare de nămol, fruntea însîngerată mărturiseau că trecuse prin încercări groaznice.

Văzîndu-l, toți se opriseră. Cu un gest imperios, necunoscutul le poruncise tăcere și nemișcare.

Cine era ? De unde venea ? Nimeni, nici măcar doctorul Sarrasin nu se gîndea să-l întrebe.

De altfel se lămuriră imediat.

— Am evadat din Stahlstadt, spuse el. Herr Schultze mă condamnase la moarte. Dumnezeu mi-a îngăduit să ajung la voi încă la timp pentru a încerca să vă salvez. Nu sînt un necunoscut pentru toată lumea de aici. Veneratul meu maestru, doctorul Sarrasin, va putea să vă spună, sper, că, în ciuda unei înfățișări care-l face să nu mă recunoască nici chiar el, se poate avea oarecare încredere în Marcel Bruckmann !

— Marcel ! strigară în același timp doctorul și Octave.

Amîndoi erau gata să se năpustească spre el.

Un nou gest îi opri.

Era Marcel, într-adevăr, salvat ca prin miracol. După ce forțase grilajul canalului, în clipa în care cădea aproape asfixiat, curentul îl antrenase ca pe un corp fără viață. Dar, din fericire, acest grilaj închidea însăși incinta Stahlstadtului, și, după două minute, Marcel era aruncat pe țărmul rîului, în sfîrșit liber dacă și-ar fi recăpătat cunoștința.

Curajosul tînăr rămăsese întins fără mișcare ore întregi, în această noapte întunecoasă, pe această cîmpie pustie, departe de orice ajutor.

Cînd își revenise, se lumina de ziuă. Își aminti deodată totul !... Slavă domnului, se afla, în sfîrșit, în afara bleste-

matei Cetăţi a Oţelului! Nu mai era prizonier. Toate gîndurile sale se îndreptară spre doctorul Sarrasin, spre prietenii şi concetăţenii săi.

— Ei! Ei! strigă el atunci.

Printr-un efort suprem, Marcel reuşi să se ridice.

Zece leghe îl despărţeau de France-Ville, zece leghe de străbătut fără tren, fără trăsură, fără cal prin această cîmpie, care părea părăsită împrejurul crudei Cetăţi a Oţelului.

El merse zece leghe fără nici o clipă de odihnă și la ora zece și un sfert intra în cetatea doctorului Sarrasin.

Afișele de pe ziduri îl lămuriră. El înțelese că locuitorii cunoșteau primejdia care-i amenința, dar înțelese totodată că ei nu știau nici cît de iminentă era primejdia, nici mai ales de ce natură deosebită era ea.

Catastrofa premeditată de Herr Schultze trebuia să se producă în noaptea aceea, la ora unsprezece și patruzeci și cinci... Era ora zece și un sfert.

Un ultim efort. Marcel traversă orașul într-un singur elan și la ora zece și douăzeci și cinci de minute, în clipa în care locuitorii erau gata să se împrăștie, escalada tribuna.

— Prieteni, strigă el, primul atac va avea loc nu peste o lună și nici măcar peste opt zile! Înainte de miezul nopții, o catastrofă fără precedent, o ploaie de fier și de foc va cădea asupra orașului. O armă infernală, care bate la o distanță de zece leghe, este ațintită acum asupra noastră. Am văzut-o! Femeile și copiii să caute adăpost în fundul pivnițelor care prezintă oarecare garanții de soliditate sau să iasă imediat din oraș și să se refugieze în munți! Bărbații valizi să se pregătească să lupte cu focul prin toate mijloacele posibile! Focul, iată pentru moment singurul nostru dușman! Nici armate, nici soldați nu mărșăluiesc încă împotriva noastră. Dușmanul care ne amenință disprețuiește mijloacele de atac obișnuite. Dacă se vor realiza planurile și calculele acestui om, a cărui forță pusă în slujba răului vă e cunoscută, dacă nu s-a întîmplat ca Herr Schultze să se înșele pentru prima oară, incendiul se va dezlănțui într-o sută de locuri deodată! Va trebui să dăm piept cu flăcările într-o sută de locuri! Orice s-ar întîmpla, trebuie să salvăm în primul rînd populația! Casele și monumentele pe care nu le vom putea salva — orașul întreg chiar, banii și timpul îl vor putea reconstrui!

În Europa. Marcel ar fi fost socotit nebun. Dar în America nimeni nu neagă miracolele științei, fie ele cele mai neașteptate. Tînărul inginer fu ascultat și, după recomandarea doctorului Sarrasin, crezut.

Subjugată mai mult încă de accentul oratorului decît de cuvintele lui, mulțimea i se supuse fără discuție. Doctorul răspundea de Marcel Bruckmann. Atîta era de ajuns.

Mesagerii porniră în toate direcțiile, purtînd ordinele consiliului.

Cît despre locuitorii orașului, unii coborîră în pivnițe, resemnîndu-se să suporte ororile unui bombardament; ceilalți pe jos, călare, în trăsuri, ieșiră pe cîmpie și urcară pri-

mele povîrnişuri ale Munţilor Cascadei. În acest timp, bărbaţii valizi aduceau în grabă în piaţa mare şi în cîteva puncte indicate de doctor tot ceea ce putea sluji în lupta împotriva focului, adică apă, pămînt, nisip.

În sala de şedinţe, deliberarea continua sub formă de dialog.

Dar Marcel părea obsedat de o idee care nu mai lăsa loc alteia în creierul său. Buzele lui murmurau doar aceste cuvinte :

— La unsprezece şi patruzeci şi cinci ! E posibil ca blestematul de Schultze să ne dea gata cu invenţia lui execrabilă ?...

Deodată scoase un carnet din buzunar. O făcu cu gestul unui om care cere linişte şi, cu creionul în mînă, mîzgăli febril cîteva cifre pe o pagină. Fruntea începu să i se însenineze, chipul să-i strălucească :

— Prieteni ! strigă el. Prieteni ! Sau cifrele astea sînt mincinoase, sau tot ceea ce ne înspăimîntă se va spulbera ca un coşmar în faţa evidenţei unei probleme de balistică a cărei soluţie o căutam zadarnic ! Herr Schultze s-a înşelat ! Catastrofa cu care ne ameninţă nu e decît un vis ! De data aceasta, ştiinţa lui a dat greş ! Nimic din ceea ce a proorocit nu se va întîmpla, nu poate să se întîmple ! Formidabilul său obuz va trece pe deasupra oraşului fără să-l atingă şi nu mai trebuie să ne temem decît pentru viitor !

Ce voia să spună Marcel ? Nimeni nu-l înţelegea !

Tînărul alsacian expuse atunci rezultatul calculului pe care-l făcuse. Vocea sa desluşită şi vibrantă demonstră lucrurile astfel încît să devină limpezi celor mai ignoranţi. Era lumina care lua locul întunericului, calmul care lua locul neliniştii. Nu numai că proiectilul nu va atinge oraşul doctorului, dar nu va atinge nimic ! Era hărăzit să se piardă în spaţiu !

Doctorul Sarrasin încuviinţa din cap demonstraţia lui Marcel, cînd, îndreptîndu-şi degetul spre cadranul luminos, spuse deodată :

— Peste trei minute vom şti cine are dreptate : Schultze sau Marcel Bruckmann ! Oricum, prieteni, să nu regretăm nici una dintre măsurile de precauţie luate şi să nu neglijăm nimic din ceea ce poate dejuca maşinaţiile duşmane. Lovitura sa — chiar dacă va da greş, după cum ne face Marcel să nădăjduim — nu va fi cea din urmă ! Ura lui Schultze nu se va da bătută şi nu se va opri în faţa unui eşec !

— Veniţi ! strigă Marcel.

Şi toţi îl urmară în piaţa cea mare.

Cele trei minute trecuseră. Orologiul sună ora unsprezece și patruzeci și cinci !...

După patru secunde, o masă întunecată trecea în înălțimile cerului și, iute ca gîndul, se pierdea în depărtări cu un șuierat sinistru.

— Drum bun ! strigă Marcel, izbucnind în rîs. Cu această viteză inițială, obuzul lui Herr Schultze, care a depășit acum limitele atmosferei, nu mai poate recădea pe Pămînt ! [1]

Două minute mai tîrziu, se auzea o detunătură asemănătoare unui zgomot surd ieșit parcă din măruntaiele globului. Era bubuitul tunului din Turnul Taurului și acest bubuit sosea în întîrziere cu o sută treisprezece secunde față de proiectilul care se deplasa cu o viteză de o sută cincizeci de leghe pe oră [2].

Capitolul XIII

Marcel Bruckmann către profesorul Schultze, Stahlstadt

„France-Ville, 14 septembrie

Se cuvine să-l informez pe Regele Oțelului că am trecut cu bine, alaltăieri seara, frontiera posesiunilor sale, preferînd să mă salvez eu în locul modelului tunului Schultze.

Luîndu-mi rămas bun, aș fi nepoliticos dacă, la rîndul meu, nu v-aș divulga secretele mele. Fiți însă liniștit, cunoașterea lor n-o să vă coste viața...

Nu mă numesc Schwartz și nu sînt elvețian. Sînt alsacian. Numele meu este Marcel Bruckmann. Sînt un inginer bunicel dacă ar fi să vă dau crezare, dar înainte de orice sînt francez. Deveniseți dușmanul de neîmpăcat al țării mele, al prietenilor mei, al familiei mele. Nutreați planuri odioase împotriva a tot ceea ce iubesc. Am îndrăznit totul, am făcut totul pentru a le cunoaște. Voi face totul pentru a le dejuca.

---

[1] Autorul se înșală — ca și în *„De la Pămînt la Lună"* —, crezînd că un tun clasic, oricare ar fi mărimea lui, poate străpunge cuirasa gravitației terestre. Această sarcină au rezolvat-o rachetele, o dată cu lansarea primului sputnik.

[2] O greșeală care aparține neatenției autorului sau mai de grabă tipografiei. 150 de leghe înseamnă 600 de kilometri pe oră !... Trebuia scris „pe minut" și atunci am fi obținut, într-adevăr, o cifră apropiată de aceea a vitezei de eliberare necesare pentru ca proiectilul să nu mai recadă pe Pămînt : 10 kilometri pe secundă. De altfel, numai peste o pagină, apare cifra aproximativ exactă (vezi scrisoarea lui Marcel Bruckmann către profesorul Schultze).

Mă grăbesc să vă încunoştinţez că prima dumneavoastră lovitură a dat greş, că ţinta dumneavoastră n-a fost atinsă şi că nici nu putea fi! Tunul dumneavoastră rămîne un tun arhiminunat, dar proiectilele pe care le lansează cu o asemenea încărcătură de pulbere şi cele pe care ar putea să le lanseze nu vor face rău nimănui! Ele nu vor cădea niciodată, nicăieri. Presimţisem asta, şi astăzi, spre marea dumneavoastră glorie, e un fapt stabilit că Herr Schultze a inventat un tun teribil... cu totul inofensiv.

Veţi afla deci cu plăcere că am văzut obuzul dumneavoastră ultraperfecţionat trecînd ieri seara, la ora unsprezece şi patruzeci şi cinci de minute, pe deasupra oraşului nostru. Se îndrepta spre vest, circulînd în vid, şi va gravita astfel pînă la sfîrşitul veacurilor. Un proiectil avînd o viteză iniţială de douăzeci de ori mai mare ca viteza actuală, adică zece mii de metri pe secundă, nu poate să mai «cadă»! Mişcarea lui de translaţie, combinată cu atracţia terestră, face din el un mobil menit să circule veşnic în jurul globului.

Ar fi trebuit să ştiţi aceasta.

Nădăjduiesc, de altfel, că tunul din Turnul Taurului este cu totul deteriorat după această primă încercare. Dar n-aţi plătit prea scump două sute de mii de dolari plăcerea de a fi înzestrat lumea planetară cu un nou astru şi Pămîntul cu un al doilea satelit [1].

Marcel Bruckmann"

Un mesager special plecă imediat din France-Ville spre Stahlstadt. Să-l iertăm pe Marcel că n-a putut să-şi refuze satisfacţia zeflemitoare de a face să-i parvină fără întîrziere această scrisoare lui Herr Schultze.

Marcel avea dreptate cînd spunea că faimosul obuz, avînd o asemenea viteză şi circulînd dincolo de pătura atmosferică, nu va mai cădea pe suprafaţa Pămîntului [1]. Avea dreptate, de asemeni, cînd spera că, datorită enormei încărcături de piroxil, tunul din Turnul Taurului trebuia să fie scos din uz.

Primirea acestei scrisori constitui un şoc puternic pentru Herr Schultze, un groaznic eşec pentru neîmblînzitul său amor propriu. El deveni livid citind-o şi, după ce o isprăvi, capul îi căzu în piept ca şi cum ar fi primit o lovitură de măciucă. Nu ieşi din această stare de prostraţie decît după un sfert de oră, trecînd într-o mînie fără margini. Numai Arminius şi Sigimer ar fi putut spune ceva despre scăpărările ei.

---

[1] Peste zece ani, Jules Verne avea să reia poanta erorii balistice în romanul *„Sans dessus dessous"*, apărut în romîneşte cu titlul *„Întîmplări neobişnuite"*. Este vorba despre încercarea de a crea o nouă axă a Pămîntului folosind reculul unui tun gigantic. Încercarea eşuează, iar

Totuşi Herr Schultze nu era omul care să se dea bătut. Între el şi Marcel avea să înceapă o luptă fără cruţare. Nu-i rămăseseră oare obuzele încărcate cu bioxid de carbon lichid, pe care tunuri mai modeste, dar mai practice puteau să le lanseze de la mică distanţă ?

Liniştindu-se printr-un efort brusc, Herr Schultze se întorsese în cabinetul său şi-şi reluase lucrul.

Era limpede că France-Ville, mai primejduit ca oricînd, nu trebuia să neglijeze nimic pentru a-şi lua măsurile de apărare.

Capitolul XIV

Pregătiri de luptă

Dacă pericolul nu mai era iminent, el era în continuare grav. Marcel comunică doctorului Sarrasin şi prietenilor acestuia tot ceea ce ştia despre preparativele lui Herr Schultze şi despre armele lui de distrugere. Chiar a doua zi, Consiliul apărării, la care luă şi el parte, discută despre un plan de rezistenţă şi despre înfăptuirea lui.

În toate acestea, Marcel fu secondat de Octave, pe care-l găsi schimbat din punct de vedere moral, spre propriul său avantaj.

Care fură hotărîrile luate ? Nimeni nu le cunoscu în amănunt. Doar principiile generale fură comunicate sistematic presei şi răspîndite în public. Nu era greu să se recunoască aici mîna lui Marcel.

— În orice apărare, se spunea prin oraş, marea problemă este de a cunoaşte bine forţele inamicului şi de a adapta sistemul de rezistenţă la înseşi aceste forţe. Fără îndoială, tunurile lui Herr Schultze sînt formidabile. E mai bine totuşi să ai de-a face cu aceste tunuri, cărora le cunoşti numărul, calibrul, bătaia şi efectele, decît cu arme puţin cunoscute.

Trebuia împiedicată apropierea tunurilor de oraş, pe pămînt sau pe ocean.

Aceasta era problema pe care o studia cu asiduitate Consiliul apărării, şi în ziua cînd un afiş anunţă că problema era rezolvată nimeni nu se îndoi. Cetăţenii alergară în masă să

---

proiectilul devine o mică „planetă" a sistemului solar. În ceea ce priveşte „al doilea satelit", autorul a mai abordat această problemă în *„De la Pămînt la Lună"* (1863). El aminteşte acolo despre ipoteza astronomului francez Petit, care susţinea existenţa acestui satelit avînd dimensiuni foarte mici şi o viteză de revoluţie foarte mare, pricini datorită cărora a putut fi observat abia de curînd.

se ofere pentru a executa lucrările necesare. Nici o îndeletnicire care putea contribui la opera de apărare nu era disprețuită. Oameni de orice vîrstă, de orice poziție socială se transformau în simpli lucrători cu acest prilej. Munca se des-

fășura rapid și cu voioșie. În oraș fură înmagazinate provizii alimentare suficiente pentru doi ani. Sosiră, de asemeni, cantități considerabile de cărbune și fier : fierul, materie primă a armamentului, cărbunele, rezervorul de căldură și de mișcare, indispensabile luptei.

În timp ce cărbunele şi fierul se rînduiau în pieţe, grămezi uriaşe de saci de făină şi de şunci afumate, munţi de cutii de conserve şi de legume uscate umpleau halele transformate în depozite. Numeroase turme erau găzduite în parcurile care făceau din France-Ville o vastă peluză.

În sfîrşit, cînd apăru decretul de mobilizare a tuturor bărbaţilor în stare să poarte armele, entuziasmul cu care fu primit dovedi încă o dată starea de spirit excelentă a acestor soldaţi cetăţeni. Echipaţi simplu cu cămăşi de lînă, pantaloni de pînză şi cizme scurte, acoperiţi cu o pălărie de piele, înarmaţi cu puşti Werder, ei făceau manevre pe bulevarde.

Alţii scormoneau pămîntul, săpau şanţuri, ridicau fortificaţii şi redute în toate punctele favorabile. Turnarea pieselor de artilerie începuse şi continua cu asiduitate. O împrejurare extrem de favorabilă era aceea că putură folosi marele număr de cuptoare fumivore ale oraşului, pe care le transformară cu uşurinţă în cuptoare de topit.

În forfota acestei mişcări neîncetate, Marcel se arăta neobosit. Era pretutindeni — şi pretutindeni la înălţimea sarcinilor sale. Dacă se ivea o dificultate practică sau teoretică, el ştia imediat s-o rezolve. La nevoie îşi sufleca mînecile şi demonstra un procedeu expeditiv, o mînuire rapidă. Autoritatea lui era acceptată fără discuţie şi ordinele îi erau îndeplinite întocmai.

Alături de el, Octave făcea tot ce-i stătea în puteri. Dacă mai întîi îşi făgăduise să-şi garnisească uniforma cu galoane de aur, renunţă la asta, înţelegînd că, pentru început, trebuia să fie un simplu soldat.

Îşi luă locul în batalionul său şi ştiu să se poarte ca un soldat model. Iar celor care se prefăcură că-l căinează le răspunse :

— Fiecare după meritele sale. Poate că n-aş fi ştiut să comand !... E mai uşor să înveţi să te supui !

O ştire — falsă, ce-i drept — dădu lucrărilor de apărare un impuls şi mai viu. Se spunea că Herr Schultze căuta să trateze cu companiile de navigaţie pentru transportul tunurilor sale. Din clipa aceea, „bombele" se răspîndiră în fiecare zi. Ba flota schultziană se îndrepta spre France-Ville, ba calea ferată spre Sacramento fusese tăiată de ulani [1] căzuţi probabil din cer.

Dar aceste zvonuri, imediat dezminţite, erau întreţinute de ziarişti la pîndă, în scopul de a aţîţa curiozitatea cititorilor lor. Adevărul este că Stahlstadt nu dădea nici un semn de viaţă.

---

[1] Lăncieri în armata germană.

Această tăcere absolută, lăsîndu-i lui Marcel timpul necesar desăvîrşirii lucrărilor de apărare, îl nelinişte uneori în puţinele clipe de răgaz.

„Tîlharul ăsta să-şi fi schimbat gîndul şi să-mi pregătească vreo nouă surpriză ?“ — se întreba el.

Dar planul de a opri navele inamice şi de a împiedica împresurarea oraşului părea să răspundă oricărei tentative criminale, şi Marcel, în clipele de nelinişte, îşi dubla eforturile pentru a-l duce la bun sfîrşit.

Singura lui bucurie şi unicul repaus după o zi de muncă era ceasul pe care şi-l petrecea în fiecare seară în salonul doamnei Sarrasin.

Doctorul îi pretinsese din prima zi să cineze totdeauna împreună cu ei, afară de cazul în care ar fi fost împiedicat de o altă obligaţie. Dar, ciudat lucru, nu se ivise încă o obligaţie destul de seducătoare pentru ca Marcel să renunţe la acest privilegiu. Eterna partidă de şah dintre doctor şi colonelul Hendon nu era totuşi atît de palpitantă încît să explice o asemenea asiduitate. Trebuie deci să ne gîndim că un alt farmec acţiona asupra lui Marcel ; poate că i-am bănui şi natura — cu toate că el nu o bănuia încă —, observînd interesul pe care păreau să-l aibă pentru el discuţiile cu doamna Sarrasin şi domnişoara Jeanne, cînd stăteau toţi trei lîngă masa la care cele două femei pregăteau cele necesare viitorului serviciu al ambulanţelor.

— Aceste noi buloane de oţel sînt mai bune decît cele al căror desen ni l-ai arătat ? întreba Jeanne, interesată de toate lucrările de apărare.

— Fără nici o îndoială, domnişoară, răspundea Marcel.

— Ah, sînt foarte bucuroasă ! Dar cîte căutări şi cîtă trudă reprezintă cel mai mic detaliu !... Îmi spuneai că geniştii au săpat ieri cinci sute de metri de şanţuri. E mult, nu-i aşa ?

— Nu, nu-i nici măcar destul ! În felul acesta nu vom putea isprăvi incinta pînă la sfîrşitul lunii.

— Aş vrea s-o văd o dată isprăvită şi apoi aceşti groaznici schultzieni n-au decît să vie ! Bărbaţii sînt fericiţi : ei pot să acţioneze, să se simtă utili. În felul acesta, aşteptarea e mai scurtă pentru ei decît pentru noi, care nu sîntem bune de nimic.

— Bune de nimic ! exclama Marcel, de obicei mai calm. Bune de nimic ! Pentru ce crezi atunci că muncesc aceşti oameni, care au părăsit totul ca să devină soldaţi, dacă nu pentru a asigura liniştea şi fericirea mamelor, soţiilor şi logod-

nicelor lor ? De unde vine ardoarea lor dacă nu de la voi şi de unde izvorăşte puterea lor de sacrificiu dacă nu din...

Marcel se opri, cam încurcat. Domnişoara Jeanne nu insistă şi buna doamnă Sarrasin fu nevoită să închidă discuţia, spunînd că sentimentul datoriei justifica, fără îndoială, zelul celor mai mulţi.

Cînd, rechemat de sarcinile nemiloase, grăbit să isprăvească un proiect sau un deviz, Marcel se smulgea cu părere de rău din această atmosferă plăcută, ducea cu el hotărîrea neclintită de a salva France-Ville şi pe toţi locuitorii oraşului pînă la unul.

Tînărul nu se aştepta de loc la ceea ce avea să se întîmple şi totuşi nu era decît consecinţa firească, de neînlăturat, a acestei stări de lucruri împotriva naturii, a acestei concentrări a tuturora într-unul singur, care era legea fundamentală a Cetăţii Oţelului.

Capitolul XV

Bursa din San-Francisco

Bursa din San-Francisco, expresie condensată şi într-un fel algebrică a unei imense mişcări industriale şi comerciale, este una dintre cele mai animate şi mai stranii din lume. Printr-o consecinţă naturală a poziţiei geografice a capitalei Californiei, ea are un caracter cosmopolit, care constituie una dintre trăsăturile ei cele mai izbitoare. Sub porticurile sale de granit roşu, saxonul înalt şi blond se întîlneşte cu celtul cu ten mat, cu părul de culoare mai închisă, cu membrele mai fine şi mai suple. Negrul trece pe lîngă finlandez şi indian. Polinezianul se uită mirat la groenlandez. Chinezul, cu ochi oblici, cu coada împletită cu grijă, se întrece în fineţe cu japonezul, inamicul său istoric. Toate limbile, toate dialectele, toate jargoanele se amestecă aici ca într-un Babel modern.

Deschiderea pieţei din 12 octombrie a acestei burse unice în lume nu avu nimic deosebit. Către ora unsprezece, principalii curtieri[1] şi agenţi de schimb fură văzuţi interpelîndu-se cu voioşie sau grav, după temperament, strîngîndu-şi mîinile, îndreptîndu-se spre bufet şi pregătind, prin libaţiuni amicale, operaţiile zilei. Apoi merseră pe rînd să deschidă portiţele de aramă ale căsuţelor numerotate din vestibul în

[1] Samsari, mijlocitori ai marilor acţionari.

care se depune corespondența, să scoată dinăuntru enorme pachete de scrisori și să le răsfoiască cu un ochi distrat.

În curînd se anunțară primele cursuri ale zilei, în vreme ce mulțimea creștea pe nesimțite. Zgomotul vocilor începea să se ridice din mijlocul grupurilor din ce în ce mai numeroase.

Din toate colțurile globului începură să dea năvală depeșele telegrafice. Nu trecea un minut fără ca o bandă de hîrtie albastră, citită — mai bine zis strigată — în mijlocul furtunii de voci, să se adauge pe peretele nordic colecției de telegrame afișate de către funcționarii bursei.

Intensitatea mișcării creștea din minut în minut. Amploiații intrau în goană, plecau, se năpusteau spre biroul telegrafic, aduceau răspunsuri. Toate carnetele erau deschise, adnotate, pline cu ștersături, cu pagini rupte. Un fel de nebunie contagioasă părea să fi pus stăpînire pe toată lumea, cînd, pe la ora unu, un suflu misterios păru să treacă printre aceste grupuri agitate.

O știre uimitoare, neașteptată, de necrezut, fusese adusă de unul dintre asociații „Băncii Far-Westului" și circula cu iuțeala fulgerului.

Unii spuneau :

— Ce glumă !... E o manevră ! Cum să crezi o asemenea minciună gogonată ?

— Ei, ei ! răspundeau alții. Pînă nu faci foc, nu iese fum !

— Poți să te prăbușești într-o asemenea situație ?

— Te prăbușești în orice situație !

— Dar, domnule, numai imobilele și utilajul fac peste optzeci de milioane de dolari ! striga unul.

— Fără a mai pune la socoteală fonta și oțelul din magazii și produsele fabricate ! adăuga altul.

— Ce spuneam eu ? Schultze valorează nouăzeci de milioane de dolari și mă însărcinez să le realizez oricînd asupra activului său !

— Atunci cum îți explici această suspendare de plăți ?

— Nu mi-o explic de loc !... Nu cred în ea !

— Ca și cum lucrurile astea nu s-ar întîmpla în fiecare zi firmelor socotite drept cele mai solide !

— Stahlstadt nu este o firmă, ci un oraș !

— La urma urmei, nu se poate să se sfîrșească așa ! O să se formeze o companie pentru a-i continua afacerile !

— Dar de ce naiba n-a format-o chiar Schultze, înainte de a-i fi protestate polițele ?

— Tocmai, domnule, e atît de absurd încît nu rezistă la analiză ! E pur și simplu o știre falsă, lansată probabil de Nash, care are mare nevoie de o urcare a acțiunilor oțelului !

— Ba de loc ! Schultze nu numai că a dat faliment, dar a şi fugit !

— Haide, haide !...

— A fugit, domnule ! Telegrama a fost afişată chiar acum.

Un formidabil val omenesc se rostogoli spre avizierul depeşelor. Ultima bandă de hîrtie albastră suna astfel :

„New York, ora 12 şi 10 minute. — Central-Bank. Uzina Stahlstadt. Plăţile suspendate. Pasiv cunoscut : patruzeci şi şapte de milioane de dolari. Schultze dispărut".

De data aceasta nu mai era nici o îndoială, oricît de surprinzătoare ar fi fost ştirea, şi ipotezele începură să-şi facă drum.

La ora două, listele falimentelor secundare determinate de acela al lui Herr Schultze începură să inunde bursa. Cel mai mult pierdea Mining-Bank, din New York ; casa Westerley şi fiii, din Chicago, era implicată cu şapte milioane de dolari ; casa Milwankee, din Buffalo, cu cinci milioane ; Banca industrială din San-Francisco cu un milion jumătate, apoi pleava caselor de-al treilea rang.

Pe de altă parte, şi fără a aştepta aceste ştiri, contraloviturile fireşti ale evenimentului se dezlănţuiau cu furie.

Piaţa bursei din San-Francisco, atît de amorţită dimineaţa, după spusele experţilor, nu mai era aşa la ora două ! Ce tresăriri ! Ce urcări ! Ce dezlănţuire neînfrînată a speculaţiei !

Urcarea acţiunilor oţelului, care cresc din minut în minut ! Urcare la cărbuni ! Urcarea acţiunilor tuturor topitoriilor Uniunii ! Urcare la toate produsele fabricate de orice fel de industrie a fierului ! Urcare, de asemenea, la terenurile din France-Ville ! Căzute la zero, dispărute de la declararea războiului cu Stahlstadtul, ele urcară brusc la o sută optzeci de dolari acrul[1] !

În aceeaşi seară, chioşcurile de ziare fură luate cu asalt. Dar *Herald*, ca şi *Tribune*, *Alta*, ca şi *Guardian*, *Echo*, ca şi *Globe* publicară zadarnic cu litere gigantice puţinele informaţii pe care le putuseră strînge, căci ele se reduceau, de fapt, aproape la zero.

Tot ceea ce se ştia era că, la 25 septembrie, o poliţă de opt milioane de dolari, acceptată de Herr Schultze în favoarea casei Jackson, Elder & Co, din Buffalo, fusese prezentată casei Schring, Strauss & Co, bancherii Regelui Oţelului la

[1] Veche măsură agrară echivalînd în Franţa cu 52 de ari.

New York. Aceşti domni constataseră că bilanţul creditului clientului lor nu îngăduia o asemenea plată enormă şi-i telegrafiaseră imediat, fără să primească răspuns. Recurseseră atunci la registre şi constataseră cu stupefacţie că de treisprezece zile nu primiseră nici o scrisoare şi nici un vărsămînt din Stahlstadt ; că, de atunci, poliţele şi cecurile semnate de Herr Schultze se îngrămădiseră în fiecare zi, suferind o soartă comună şi întorcîndu-se la locul de origine cu menţiunea „no effects“ (nu sînt fonduri).

Timp de patru zile, cererile de lămurire, telegramele neliniştite, întrebările furioase se abătuseră pe de o parte asupra băncii, pe de altă parte asupra Stahlstadtului.

În sfîrşit, sosise un răspuns decisiv.

„Herr Schultze dispărut din 17 septembrie — spunea telegrama. **Nimeni nu poate da o explicaţie a acestui mister. N-a lăsat dispoziţii şi casele sectoarelor sînt goale.”**

Adevărul nu mai putuse fi ascuns. Principalii creditori se înfricoşaseră şi-şi depuseseră hîrtiile la tribunalul de comerţ. Ruina se conturase în cîteva ceasuri cu iuţeala fulgerului, antrenînd cortegiul său de prăbuşiri secundare. La 13 octombrie, la amiază, totalul poliţelor cunoscute se ridica la patruzeci şi şapte de milioane de dolari. Totul făcea să se prevadă că, adăugîndu-se poliţele încă nedeclarate, pasivul se va apropia de şaizeci de milioane.

Iată ce se ştia, iată ce relatau ziarele, cu unele amplificări. E de la sine înţeles că toate anunţau pentru a doua zi ştirile cele mai inedite şi cele mai speciale.

De fapt, nu exista unul care să nu-şi fi trimis din primul ceas corespondenţii pe drumul Stahlstadtului.

Din seara zilei de 14 octombrie, Cetatea Oţelului fusese împresurată de o adevărată armată de reporteri, cu carnetele deschise şi creioanele în vînt. Dar această armată se sfărîma ca un val de incinta exterioară a Stahlstadtului. Consemnul era păstrat şi, cu toate că puseră în bătaie toate mijloacele de seducţie, reporterii nu izbutiră să-l încalce.

Ei putură totuşi să constate că muncitorii nu ştiau nimic şi că nimic nu se schimbase în treburile secţiilor lor. Contramaiştrii anunţaseră doar în ajun, primind ordin mai de sus, că, nemaiexistînd fonduri în casele de sector şi nici instrucţiuni primite de la Blocul central, lucrările vor fi suspendate în sîmbăta următoare, în afara unei dispoziţii contrare.

Toate acestea, în loc să simplifice situaţia, mai mult o complicau. Nimeni nu se mai indoia că Herr Schultze dispăruse de aproape o lună. Dar nimeni nu cunoştea cauza şi

semnificația acestei dispariții. O vagă impresie că misteriosul personaj avea să reapară dintr-un minut într-altul domina încă în mod obscur neliniștile.

În primele zile, lucrările continuaseră ca de obicei în uzină, în virtutea inerției. Fiecare își îndeplinise sarcina parțială, în orizontul limitat al secției sale. Casele de bani plătiseră salariile în fiecare sîmbătă. Casa principală făcuse față pînă atunci necesităților locale. Dar centralizarea ajunsese la un prea înalt grad de perfecțiune, stăpînul își rezervase o supraveghere prea absolută a tuturor proceselor pentru ca lipsa lui să nu determine, într-un timp foarte scurt, o oprire forțată a mașinii. Din 17 septembrie, zi în care Regele Oțelului semnase ultimele dispoziții, și pînă la 13 octombrie, cînd știrea suspendării plăților izbucnise ca o lovitură de trăsnet, mii de scrisori — și multe dintre ele conțineau, desigur, valori considerabile — fuseseră depuse în cutia de poștă a Blocului central și ajunseseră, fără îndoială, în cabinetul lui Herr Schultze. Doar el își rezervase dreptul de a le deschide, de a le adnota cu creionul roșu și de a le trimite conținutul casierului principal.

Celor mai înalți funcționari ai uzinei nici nu le-ar fi dat prin gînd să iasă din cadrul atribuțiilor lor obișnuite. Investiți față de subordonații lor cu puteri aproape absolute, ei erau față de Herr Schultze — și chiar față de amintirea lui — ca tot atîtea instrumente fără autoritate, fără inițiativă, fără opinie. Fiecare se izolase deci în responsabilitatea strîmtă a împuternicirii sale, așteptase, tărăgănase, văzuse venind evenimentele.

Și, pînă la urmă, evenimentele veniseră. Această situație ciudată se prelungise pînă în momentul în care principalele case interesate, alarmîndu-se brusc, telegrafiaseră, ceruseră un răspuns, reclamaseră, protestaseră, luaseră, în sfîrșit, precauțiile legale. Trebuise timp ca să se ajungă la asta. Nimeni nu se putuse hotărî cu ușurință să creadă că o prosperitate atît de notorie are picioare de lut. Faptul era însă acum vădit. Herr Schultze fugise de creditorii săi.

Asta este tot ceea ce putură afla reporterii. Celebrul Meiklejohn însuși, ilustru pentru că izbutise să sustragă mărturisiri politice președintelui Grant [1], cel mai taciturn om al secolului ; neobositul Blunderbuss, faimos pentru că el, simplu corespondent al ziarului *World*, anunțase cel dintîi țarului marea veste a capitulării Plevnei, acești ași ai reportajului nu fuseseră de astă dată mai norocoși decît confrații

[1] *Ulysses Grant* (1822—1885), general american, președinte al Statelor Unite între 1869 și 1876.

lor. Erau obligați să-și mărturisească lor înșile că *Tribune* și *World* nu vor putea încă să afle cheia falimentului Schultze.

Ceea ce făcea din această catastrofă industrială un eveniment aproape unic era situația bizară a Stahlstadtului, această poziție de oraș independent și izolat, care nu îngăduia nici o anchetă obișnuită și legală. Polițele lui Herr Schultze erau, ce-i drept, protestate la New York și creditorii săi aveau toate motivele să creadă că activul reprezentat de uzină putea într-o anumită măsură să-i despăgubească. Dar cărui tribunal să i se adreseze pentru a obține confiscarea sau punerea sub sechestru ? Stahlstadtul rămăsese un teritoriu deosebit, încă neclasat, care aparținea în întregime lui Herr Schultze. Măcar dacă acesta ar fi lăsat un reprezentant, un consiliu de administrație, un substitut ! Dar nimic — nici măcar un tribunal sau un consiliu judiciar ! Era el singur regele, marele judecător, generalul comandant, notarul, avocatul, tribunalul de comerț al orașului său. Realizase în persoana sa idealul centralizării. În lipsa lui, nu mai exista decît neantul și tot acest edificiu formidabil se prăbușea ca un castel din cărți de joc.

În orice altă situație, creditorii ar fi putut alcătui un sindicat [1], s-ar fi substituit lui Herr Schultze, ar fi pus mîna pe activul rămas, ar fi luat conducerea afacerilor. După toate aparențele, și-ar fi dat seama că, pentru a face mașina să funcționeze, nu lipseau decît poate niște bani și o forță organizatoare.

Dar nimic din toate acestea nu era posibil. Lipsea instrumentul legal necesar pentru a opera această substituire. Se vedeau opriți de o barieră morală încă mai de netrecut decît întăriturile ridicate împrejurul Cetății Oțelului. Nefericiții creditori se aflau în fața gajului polițelor lor și nu puteau să pună mîna pe el.

Tot ceea ce le stătu în puteri fu să se întrunească în adunare generală, să se sfătuiască și să adreseze Congresului o jalbă prin care-i cereau să le îmbrățișeze cauza, să apere interesele cetățenilor americani, să pronunțe anexarea Stahlstadtului la Statele Unite și să supună astfel din nou această creație monstruoasă legilor obișnuite ale civilizației. Mai mulți membri ai Congresului erau personal interesați în afacere [2] printr-o seamă de aspecte, jalba era pe placul caracterului american și erau motive să se creadă că va avea succes. Din nenorocire, sesiunea Congresului se încheiase și era de

[1] Aici cu sensul de grupare restrînsă de oameni de afaceri.

[2] Știm și din alte surse că matrapazlîcurile de astăzi ale congresmenilor se înscriu pe linia unei vechi tradiții.

temut că va trece multă vreme pînă să i se poată înfățișa problema.

Între timp, Stahlstadtul agoniza și cuptoarele se stingeau unul cîte unul.

Consternarea populației de zece mii de familii care trăia de pe urma uzinei era adîncă. Ce era de făcut ? Să continue lucrul în speranța unui salariu care va veni poate peste șase luni sau care nu va veni de loc ? Nimeni nu susținea asta. Ce lucru, de altfel ? Sursa comenzilor secase o dată cu celelalte. Toți clienții lui Herr Schultze așteptau, pentru a relua legăturile, soluția legală. Lipsiți de dispoziții superioare, șefii de secții, inginerii, contramaiștrii nu puteau să acționeze.

Nu lipsiră întrunirile, mitingurile, discursurile, proiectele. Nu se hotărî nimic, pentru că nimic nu era cu putință. Șomajul antrenă în curînd cortegiul său de mizerie, vicii, deznădejde. Atelierele se goleau și cîrciumile se umpleau. De fiecare coș care înceta să mai fumege la uzină, apărea cîte o cîrciumă în orășelele dimprejur.

Cei mai înțelepți dintre muncitori, cei mai chibzuiți, cei care știuseră să prevadă zilele grele și să-și facă o mică rezervă se grăbiră să fugă cu arme și bagaje — uneltele, așternutul scump inimii de gospodină și copiii, încîntați de spectacolul lumii care li se arăta prin ușa vagonului. Plecară, se împrăștiară în cele patru colțuri ale zării și regăsiră — unul in răsărit, altul în miazăzi, al treilea în miazănoapte — o altă uzină, o altă nicovală, un alt cămin...

Dar, pentru unul, pentru zece care puteau să-și împlinească acest vis, cîți erau aceia pe care mizeria îi țintuia pe loc ! Ei rămaseră, cu ochii înfundați în orbite, cu inimile sfîșiate.

Ei rămaseră, vînzîndu-și bietele zdrențe norului de păsări de pradă cu chip omenesc care se abate asupra tuturor marilor dezastre, recurgînd după cîteva zile la expedientele supreme, privați curînd de credit, ca și de salariu, de speranță, ca și de muncă, și văzînd cum se deschide în fața lor, negru, ca iarna care se apropia, un viitor de mizerie.

Capitolul XVI

Doi francezi împotriva unui oraș

Cînd știrea dispariției lui Schultze ajunse la France-Ville, primele cuvinte ale lui Marcel fuseseră :

— Și dacă nu-i decît un vicleșug de război ?

Reflectînd, își spusese apoi că rezultatele unui astfel de vicleșug ar fi fost atît de grave pentru Stahlstadt, încît, potrivit logicii, ipoteza era inadmisibilă. Dar își spusese, de asemeni, că ura nu raționează și că ura înverșunată a unui om ca Herr Schultze putea la un moment dat să-l împingă să sacrifice totul pasiunii sale. Oricum, el trebuia să rămînă în gardă.

La cererea sa, Consiliul apărării redactă imediat o proclamație prin care-i îndemna pe cetățeni să fie prevăzători față de știrile false lansate de inamic pentru a le adormi vigilența.

Lucrările și exercițiile efectuate cu mai multă ardoare ca niciodată accentuară răspunsul pe care France-Ville socotea nimerit să-l dea eventualei manevre a lui Herr Schultze. Dar amănuntele, adevărate sau nu, aduse de ziarele din San-Francisco, Chicago și New York, consecințele financiare și comerciale ale catastrofei Stahlstadtului, tot acest ansamblu de dovezi insesizabile, fără forță luate separat, dar atît de puternice prin acumularea lor, nu mai îngădui nici o îndoială.

Într-o frumoasă dimineață, cetatea doctorului se trezi definitiv salvată, ca un om care scapă de un vis urît prin simplul fapt al trezirii sale. Da ! France-Ville era în mod evident în afara pericolului, fără să fi avut de suferit, și Marcel fu acela care, convingîndu-se pe deplin, răspîndi vestea pe toate căile de care dispunea.

Urmarea fu o mișcare generală de destindere și de voioșie, o atmosferă de sărbătoare, un imens oftat de ușurare. Toți își stringeau mîinile, se felicitau, se invitau reciproc la masă. Femeile își arătau noile toalete, bărbații își luau deocamdată concediu de la exerciții, manevre și lucrări. Toată lumea era liniștită, satisfăcută, bucuroasă. Parc-ar fi fost un oraș de convalescenți.

Dar cel mai mulțumit dintre toți era, fără îndoială, doctorul Sarrasin. El se simțea răspunzător față de soarta tuturor celor care veniseră cu încredere să se instaleze pe teritoriul său și să se pună sub protecția sa. De o lună, teama de a-i fi dus la pierzanie el, care se gîndea doar la fericirea lor, nu-i lăsase o clipă de liniște. Acum scăpase, în sfîrșit, de o grijă atît de imensă și respira în voie.

Pericolul comun îi unise mai mult pe cetățeni. În toate păturile sociale, oamenii se apropiaseră unii de alții, își dăduseră seama că sînt frați, însuflețiți de sentimente asemănătoare, supuși acelorași interese. Fiecare simțise frămîntîndu-se în adîncul său o nouă făptură. Pentru locuitorii din

France-Ville se născuse „patria". Se temuseră, suferiseră pentru ea, simțiseră mai bine cît o iubesc.

Rezultatele materiale ale operațiunilor de apărare erau de asemeni numai în avantajul cetății. Învățaseră să-și cunoască forța și nu mai era nevoie s-o improvizeze. Erau mai siguri pe ei înșiși. În viitor, orice s-ar fi întîmplat, erau pregătiți.

În sfîrșit, destinul operei doctorului Sarrasin nu se arătase niciodată atît de strălucit. Și, lucru rar, orașul nu fu ingrat față de Marcel. Cu toate că salvarea tuturor nu i se datora lui, i se aduseră mulțumiri publice, ca organizator al apărării, ca om al cărui devotament ar fi împiedicat pieirea orașului dacă proiectele lui Herr Schultze ar fi fost puse în aplicare.

Totuși Marcel nu-și socotea rolul încheiat. Misterul care înconjura Stahlstadtul putea încă să ascundă o primejdie, gîndea el. Nu se putea declara mulțumit decît după ce ar fi adus o lumină deplină în mijlocul tenebrelor care învăluiau încă Cetatea Oțelului.

Hotărî deci să se întoarcă la Stahlstadt și să nu dea înapoi în fața nici unui obstacol pentru a dezlega ultimele lui secrete.

Doctorul Sarrasin încercă să-i demonstreze că era o aventură dificilă, plină de primejdii ; că avea să facă un fel de coborîre în infern ; că putea să dea peste nu se știe ce abisuri ascunse sub fiecare dintre pașii săi... Herr Schultze, așa cum i-l zugrăvise, nu era omul care să dispară fără pericol pentru ceilalți, care să se îngroape singur sub ruinele tuturor speranțelor sale... Aveau dreptul să se aștepte la orice din partea ultimei mașinații a unui asemenea personaj. Ea nu putea să semene decît cu teribila agonie a rechinului !...

— Scumpe maestre, tocmai pentru că tot ceea ce vă imaginați e posibil, cred că e de datoria mea să mă întorc la Stahlstadt. Este o bombă al cărei fitil vreau să-l smulg înainte de a exploda și vă cer chiar permisiunea de a-l lua cu mine pe Octave.

— Octave ! exclamă doctorul.

— Da ! A devenit un băiat curajos, pe care se poate conta și vă asigur că această plimbare îi va face bine !

— Domnul să vă aibă în pază ! răspunse bătrînul emoționat, îmbrățișîndu-l.

(Sfîrșitul în numărul viitor)

Coperta-desen : D. IONESCU

KARL BÖHM
R.D.G.

REPORTAJ DIN ANUL 1990

— Premiu internațional —

„Eu personal nu am o părere prea bună despre utopii. Ca să fiu sincer, ele îmi par foarte puțin probabile și prea depărtate atît în timp cît și în spațiu. Ce folos am eu, de pildă, dacă în anul 2962 o rachetă cosmică ultraconfortabilă descoperă undeva, departe în univers o cultură creată de niște ființe ciudate, cu un uluitor metabolism pe bază de siliciu și sînge albastru sau verde? N-am nimic din toate astea. Și nici nu-mi pasă. E foarte normal. Asta nu înseamnă că aș avea ceva împotriva altor lumi frumoase și ciudate sau în general împotriva fantasticului. Dar, după cum am mai spus, mi se pare totul prea depărtat în timp și spațiu. Îmi place nespus bătrînul și iubitul nostru Pămînt, în ciuda tuturor lipsurilor lui, pe care reușim să le înlăturăm din ce în ce mai mult! Să creăm o utopie reală — dacă îmi este îngăduită expresia —, asta e cu adevărat o treabă pentru noi, și sînt sigur că am putea-o realiza mai repede și mai bine decît ne închipuim..."

Lungă introducere, fără îndoială! Dar trebuia să-mi spun părerea, părerea mea de atunci. Fiindcă între timp mi-am schimbat-o.

Ei bine, despre utopii n-am nici acum o părere bună. Dar de cînd am nimerit într-una dintre ele mi-am schimbat totuși punctul de vedere în ceea ce privește realizarea lor, ca să zic așa. A început de acolo că am băut prea mult. Nu, nu alcool! Eu nici nu beau, nici nu fumez; altfel nici n-aș fi fost potrivit pentru experiența aceea. Am sorbit o înghițitură dintr-o sticlă, în loc să sorb din eprubetă, cum era normal, și am sorbit prea mult datorită faptului că experiența n-o făceam în cadrul serviciului, ci, ca să zic așa, pe cont propriu. Și era legată de o divergență de păreri răsunătoare și violentă. Pur și simplu nu aveam încredere în inventatorul lichidului „Fuga timpului". Acesta suportă neîncrederea mea cu o aparentă demnitate, dar cu o furie abia stăpînită.

— Numai 50 g din ea şi te-ai dus, îmi spuse profesorul.
Am pus sticla la gură şi am supt, aşa, cam de trei ori pe atîta. Avea gustul unei licori amare.

...Cînd m-am trezit, băiatul meu stătea aplecat peste mine. De altfel nici nu era băiatul meu, aşa cum s-a dovedit mai apoi, fiindcă acesta, îmbătrînit, între timp, cu 25 ani, nici nu era prezent, fiind plecat să inspecteze nişte bancuri de peşte în Mările Sudului. Lîngă mine se afla fiul său, pe care încă nu-l cunoşteam, deci nepotul meu. El îmi luă de pe frunte o compresă rece şi mă întrebă în şoaptă :
— Cum te simţi, bunicuţule ?
Pentru un om care el însuşi se mai consideră încă tînăr, nu există dezamăgire sufletească mai mare decît acest cuvînt : „bunicuţule“.
Am închis ochii, amărît, şi am hotărît să nu-i mai deschid pînă cînd nu mă voi afla din nou în vremea mea. Din această hotărîre însă nu s-a ales nimic. Un reporter înnăscut ca mine este, din pricina profesiunii, plin de curiozitate. Cu atît mai mult într-o astfel de situaţie e în stare de orişice, dar nu să stea cu ochii închişi.
— Peter, i-am spus eu nepotului meu, care, deşi semăna cu fiul meu, nu se numea Peter, ci Manfred ; dar pentru atîta lucru nu se face gaură în cer. Peter, cum sînt locurile pe aici ? Şi cum arată ele ?
Urmarea acestei întrebări imprudente a fost, între altele, că zile întregi n-am mai izbutit să închid ochii.

Privirea din turn

Maşina cu pupitrul ei înalt, străveziu, semănînd cu jumătatea unei picături de apă, se opri, cu un fîşîit uşor, la poarta fabricii. Poarta fabricii ? La drept vorbind, nu se vedea nici poartă, nici gard, nici una dintre acele cabine de portar, obligatorii. Nu zăream decît o arcadă înaltă, îmbrăcată în trandafiri, care se înălţa veselă în stradă, printre tufişuri înflorite.
— E departe fabrica voastră, aşa-i ? întrebai eu.
— N-are nimic, mergem pe roate, răspunse Manfred calm, trăgîndu-mă pe o fîşie dungată ca o zebră care se întindea de-a lungul străzii.
Fireşte, m-am poticnit, dar, din fericire, am căzut pe un soi de banchetă elastică. „Plastic ! — mi-am zis eu. Aşa ceva aveam şi noi odinioară, pentru găleţi de apă şi pentru păpuşi“.
— Nu văd nici un coş de fabrică, îmi continuai eu ideea, şi nici fum nu se vede. Parc-am fi într-o grădină publică.

— „Sură, prietene, fu vechea industrie,
Ci-i de un verde fraged cea de azi“ [1], *declamă Manfred.*

— Mi se pare ceva cunoscut. E de Goethe, nu ?

— E de mine, mă corectă el cu o blajină modestie. De altfel, de unde ar putea proveni fumul ? Noi nu ardem nimic.

— Aha, energie atomică ! presupusei eu pe dată.

— Ba de loc. Electroenergie.

N-am apucat să întreb mai departe. Ici şi colo apăreau construcţii de forme neobişnuite şi policrome. Dintr-o mişcare, Manfred sări peste banda transportoare, iar eu l-am urmat.

Clubul spaţios în care am intrat mi s-a părut cel puţin la început că nu se deosebea fundamental de cele mai frumoase şi mai moderne case din vremurile noastre. Existau multe încăperi mari şi luminoase, mobilate cu gust, pînă în cele mai mici amănunte. În toate colţurile domnea confortul. Pînă la noi ajungeau frînturi de conversaţii, uşoare acorduri de muzică. În spatele marii terase, un bazin de înot, pe jumătate acoperit cu sticlă, de dimensiuni uimitoare, şi tufişuri înalte, pe lîngă care se aflau şezlonguri. De undeva se auzea clip-clapul monoton al unei partide de tenis.

Ne-am urcat într-un lift.

— De-acolo de sus îţi pot arăta mai bine totul, a fost de părere Manfred.

Avea dreptate. Platforma de pe turnul fără vîrf deschidea perspective mult mai vaste. Ceea ce se aşternea privirilor mele n-avea, într-adevăr, nici o asemănare cu o fabrică. Pe suprafaţa unui stadion de mărime mijlocie se zărea o reţea de ţevi multicolore aflate la înălţimea unui om. La distanţe neegale erau înşirate „perle“ de forme ciudate, dificil de descris cum arătau. Îţi aminteau de broaşte ţestoase uriaşe, de dulapuri supradimensionate, de căsuţele fără ferestre ale unui bloc de comandă, de figuri de şah uriaşe, acoperite cu învelitori de plastic strălucitor şi străveziu ca sticla, aidoma figurinelor de ciocolată. Nu eram în stare să găsesc termeni de comparaţie prea exacţi. Aceste construcţii făceau parte, probabil, dintr-un complex arhitectonic în mijlocul căruia se înălţa semeţ un bloc cu o cupolă transparentă, parcă turnat dintr-o bucată.

— Asta-i centrala, explică însoţitorul meu, ca şi cum ar fi văzut încotro îmi îndreptasem privirile. Acolo se află toţi cei care posedă două picioare : directorul, inginerul-şef, chimistul principal, dispecerul, matematicianul împreună cu colaboratorii lor. Şi cu Archimede, adăugă el.

---

[1] Parafrază după cunoscutele versuri din „Faust“ partea I :
„Ce seacă e, amice, orice teorie,
Dar cît de verde viaţa, cît de aurie !“
(Vezi Goethe : „Faust“, E.S.P.L.A. 1955, pag. 109, în trad. lui L. Blaga).

— Impozant hidroecfal, constatai eu. Dar cine e cu producția ?

— Dînșii, firește, răspunse nepotul meu. Cu mașinile astea de acolo de jos. Capul nu este chiar atît de plin de apă cum arată. Nici măcar o sută de oameni nu lucrează aici în fiecare schimb. Toate celelalte le face Archimede — creierul nostru electronic.

— Minunat ! am spus eu. Așadar, numai capete. Probabil că mîini nici nu mai există.

— Ba da, dar nu mai există mîini fără capete. De pildă, colegul de acolo, de jos face adesea uz de mîinile lui. Arătă spre un bărbat care mergea de-a lungul unei instalații de țevi, pe un drum drept, ca tras cu linia, într-un soi de mașină electrică de lux. Acesta este inginerul electrotehnic de serviciu. Dacă o instalație, sau un contact, sau un schimbător automat se întrerupe, mai este încă necesară folosirea șurubelniței și a altor asemenea instrumente arhaice. În cazuri dificile, omul mai trebuie uneori să învîrtească manivela. Chiar și în laboratoarele și atelierele noastre nu merge treaba fără operații manuale.

— Și ce rezultate dă această colecție de inteligențe superioare ?

— Ce rezultate dădeați voi ? sună contraîntrebarea.

— Ei, răspunsei nu fără mîndrie, în industria chimică, de pildă, de la cele 12 000 de mărci, cît era înainte de război producția anuală pe cap de om, am ajuns la peste 30 000. Iar la Combinatul petrolier Schwedt, care se afla în construcție, voiam să ajungem chiar la un milion...

— Frumoase salturi ! se miră Manfred. Nici noi însă n-am stat pe loc : am depășit cinci milioane.

Acum era rîndul meu să mă minunez.

— Dar asta înseamnă o producție anuală nemaipomenită pentru o „prăvălie" așa de mică.

— „Prăvălie mică" ?! Nu uita că asta-i una dintre uzinele noastre cele mai noi : complet automatizată. Nu avem hale înalte și mari și nici un metru cub de spațiu nefolosit. Și apoi majoritatea mașinilor și instalațiilor se află sub pămînt. E ca la un aisberg. „Prăvălia" e mai mare decît crezi.

Era clar.

— De altfel, continuă Manfred, ne aflăm în inima unui întreg complex de fabrici, în centrul lor comun culturalo-gastronomic, ca să zic așa. În clădirea cea mai mare se produce materia primă : cuarțan, cea mai nouă substanță sintetică pe bază de silicați, și chinol, un liant. Prin conducte subterane sînt pompate mai departe. Uzina de acolo preface cuarțanul în

fire, pe care le răsucește, transformîndu-le în sîrme, țevi și benzi, ba chiar și în fulgi. Noi, care reprezentăm stațiunea următoare, noi țesem, presăm, producem plăci și corpuri de țeavă. Iar mai încolo e stațiunea finală, care se ocupă exclusiv cu ceea ce se fabrică în totalitate sau în cea mai mare parte din ambele substanțe.

— Nu se poate contesta că drumul e limpede. Odinioară, transportul singur înghițea mai mult decît costa toată producția. Pretutindeni este acum ca aici?

— Firește că nu! Întotdeauna a fost așa, noul nu a pătruns peste tot în același timp. Dar, în esență, uzinele conducătoare ale marii industrii din toate ramurile sînt cam toate pe același plan. Astăzi ele furnizează majoritatea producției.

Am dat doar din cap. Stam în vîrful acelui turn și priveam în jurul meu peisajul înfloritor, ciudat de liniștit, aproape idilic, cu edificiile lui atît de viu colorate, în care pulsa nevăzut uriașul ritm de muncă al industriei, și cu blocurile lui de plastic, în care oamenii gîndeau, cercetau, învățau și creau. Jos, în adînc, zăream lumea mea, din care veneam, republica noastră, în mijlocul unui salt gigantic din ziua de ieri în cea de mîine... și uzinele ei vechi, de domeniul trecutului... și cele noi, făurite cu atîtea sacrificii... și ultimele, cele mai recente, coloșii încă în construcție... Și vedeam oamenii a căror hărnicie, înțelepciune și curaj au creat acest minunat utilaj tehnic al epocii moderne, de multe ori cu mijloace cu totul insuficiente.

Și deodată am recunoscut strada ce ducea de la noi în lumea cea nouă și am început să mă simt acasă în lumea pe care ieri o socotisem utopică, dar care nu mai era de loc o utopie.

Excursie în Mările Sudului

Cît pe-aci eram să nu mă bărbieresc. Dintr-o veche obișnuință. Cînd cutreieri păduri și cîmpii nu ești niciodată destul de bărbos. Cel puțin așa mi se părea altădată.

În minunata „lume de mîine", care se întindea acum în jurul meu, se părea că această regulă capitală nu e respectată. Cînd eu, reprezentant al unei lumi învechite, am coborît treptele hotelului, toți oamenii pe care i-am întîlnit arătau proaspăt bărbieriți. M-am retras rușinat în frizerie, secția bărbați. Frizerul m-a privit clătinînd din cap și suflîndu-mi aer parfumat în jurul urechilor. Și barba mi s-a dus!

— Cînd mai poftiți pe la noi, vă vom sufla barba și mustățile definitiv!

Cind am vrut să plătesc, n-am știut unde. M-am cotrobăit prin buzunare după o monedă de două mărci — din vremea mea. Frizerul mi-a aruncat o privire de cîine Bernhardin jignit. Cînd s-a uitat însă la monedă, a plescăit din limbă :

— Comică, dar drăguță !

Am considerat că zîmbetul lui era destul de scump. Dar asta probabil din cauza diferenței de epocă.

În hol se afla Peter — nu, Manfred — și privea ultimele știri de dimineață. Adică se uita la un ecran de mărimea unei jumătăți de perete, pe care imaginile lumii se succedau în măsura în care erau interesante în dimineața aceea. Totuși bunicul era și el destul de interesant, așa că nepotul se rupse de lîngă ecran. Nici nu am avut nevoie să-i dau un pumn energic între umeri, cum făceam cu tatăl său, adică băiatul meu, absent, din anii de demult.

— Încotro ? stribă Manfred ca un ghid destoinic.

— Acolo unde e ceva frumos de văzut, i-am răspuns eu, și m-am așezat la o masă care, la apăsarea unui buton, se acoperea cu tot ce pofteai la micul dejun, cu tot ce-mi servea de obicei respectabila mea nevastă, ajunsă, între timp, bunică, fără știrea ei. Dacă ai timp suficient, mi-ar face plăcere să mă văd cu tatăl tău, am mai spus, în timp ce mestecam o cremă de fructe ce nu mă îndoiesc că era originară din Olimp.

— Ce înseamnă timp, dragă bunicuțule ? spuse nepotul meu, cu un calm iritant. Dacă vrem să zburăm departe, vom zbura repede.

— Zece sau cincisprezece mii de kilometri — mulțumesc ! spusei eu. Și apoi trebuie să fim și siguri că-l găsim.

Nepotul meu zîmbi și i-aș fi ars una dacă nu mi-ar fi fost atît de simpatic. Acum se dovedi însă cît eram de demodat.

— Distanțele nu mai joacă la noi, într-adevăr, nici un rol, bunicuțule. Important e doar mijlocul de locomoție...

Am capitulat și, după o călătorie necrezut de scurtă, cu un taxi automat, m-am pomenit, cît ai clipi din ochi, într-o limuzină care nu era numai spațioasă, dar și atît de drăguță încît m-aș fi însurat numaidecît cu ea, dacă așa ceva ar fi fost posibil. Alături de ea, cel mai frumos avion din vremea noastră ar fi arătat ca o cioară zgribulită. Manfred, care, în calitatea lui de fizician, îmi punea mai multe întrebări decît eu lui, în calitatea mea de ziarist, voia tocmai să afle ce face cu totul necunoscuta lui bunică. În momentul acela însă, am descins cu un șuierat ușor pe cîmpul de aterizare al unui mare aeroport. Cîteva minute mai tîrziu, ne aflam pe cheiul unui soi de port. Acolo am coborît într-o barcă cu motor, care vibra plină de

ardoare. Tînărul, folosindu-se de muşchii săi, în mod cu totul surprinzător, sări, ca un acrobat, jos în cabină.

— Am fost chiar acum la radiotelegraf. Tatăl nostru e în regiunea Carolinelor. Putem să ne întîlnim cu el în două ore dacă, între timp, nu mai vrei să faci şi alte drumuri.

„Tatăl nostru"... Am renunţat la precizări şi la alte drumuri. Manfred îi dădu pilotului, în şoaptă, cîteva instrucţiuni, şi acesta învîrti plictisit cîteva butoane. Deodată, în spaţiu, răsună un glas pe care-l cunoşteam mai bine decît pe-al meu. Era ca şi cum Peter m-ar fi bătut pe umăr, cum îi plăcea cînd era băieţel.

— Trebuie să vă grăbiţi, strigă el. Nu prea avem timp. Primele bancuri de crapi în apă de mare — asta-i ceva important. Şi palpitant ! adăugă el.

Cred că am mers repede. Cel puţin pentru noţiunile noastre. De la aeroportul insulei din Mările Sudului pînă la punctul de plecare al grupului de exploratori ne-au trebuit doar cîteva minute. Mie mi s-au părut multe minute. Dar în nici un caz ore. Pe fiul meu totuşi nu l-am văzut. Sau, în orice caz, numai aproape sau mai direct decît, să zicem, pe un cosmonaut. Pe ţărm, sub un cort minunat de frumos şi de colorat, care strălucea în lumina soarelui, stătea un om pe jumătate gol, care privea liniştit la un televizor de mărimi supradimensionale.

Departe, în larg, pe marea extraordinar de azurie, se zăreau cîteva senzaţionale valuri spumegînde. Dar puteau fi şi din pricina rechinilor. Cînd m-am uitat cu binoclul, l-am văzut pe Manfred — ba nu, de data aceasta era Peter. Îmi era, fireşte, familiar ca întotdeauna, deşi devenise ciudat de matur... Şedea într-un fel de torpedo şi purta un coif străveziu. În jurul său se aflau o mulţime de instrumente, aproape ca în cabina unui avion din zilele noastre. În preajma vehiculului transparent, apa clocotea. El îmi făcu bucuros semn cu o mănuşă, care, la fiecare deget, avea mai multe unelte decît cîţi nervi are pielea.

— Ne vedem mai tîrziu, tată, îmi strigă el. Am descoperit printre crapii de apă sărată primii peşti de cinci pfunzi [1]. Comandă salata de cartofi !

Mi-a fost de ajuns. Am hotărît să mă trezesc. Dar asta nu mi-a ajutat la nimic, fiindcă viitorul rămîne în picioare. viitorul care nu mai este o utopie.

În romîneşte de
EUSEBIU CAMILAR şi IUDIT COMAN

---

[1] *Pfund* : aproape ½ kg.

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

CLUB

cpsf.info

prelucrare & editor Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacţiile Ştiinţă şi tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reuşit, cu multă dăruire, muncă şi cheltuială, aceşti entuziaşti.

Lor trebuie să le mulţumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecţie.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodylu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email şi reparăm greşeala)

Abonamentele la revista „Ştiinţă şi Tehnică" şi la colecţia de „Povestiri ştiinţifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituţii şi de la sate, secţiile de difuzare a presei, precum şi de către factorii şi oficiile poştale.